

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Artur Adamski
POWIAT PŁOŃSKI

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Mirosław Graczyk
POWIAT TORUŃSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Jan Kaluszkiewicz
POWIAT CIECHANOWSKI

Janusz Mielczarek
POWIAT ŁĘCZYCKI

Artur Pizoń
POWIAT JANOWSKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Piotr Rzeszotarski
POWIAT SIERPECKI

Marek Szczepański
POWIAT CHOJNICKI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Artur Maruszczak
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

CZŁONKOWIE

Piotr Babicki
POWIAT STARACHOWICKI

Leszek Bajon
POWIAT ŚLUBICKI

Artur Bieliński
POWIAT ZGORZELECKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Sebastian Szaleniec
POWIAT BĘDZIŃSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0715/145/24

Warszawa, 2 grudnia 2024 roku

Szanowny Pan

Michał Gramatyka

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Cyfryzacji

Szanowna Pani

Katarzyna Zajkowska

Kierownik Zespołu

Zespół e-doręczeń

Centralny Ośrodek Informatyki

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do spotkania grupy roboczej w sprawie doręczeń elektronicznych, jakie odbyło się 22 listopada br. przesyłam uwagi oraz wskazanie propozycji zmian do ustawy o doręczeniach elektronicznych (tzw. duża nowelizacja).

Proponujemy, zmianę definicji operatora wyznaczonego i dopuszczenie do świadczenia usługi operatorów komercyjnych, na ściśle określonych zasadach. Niestety, po obserwacjach całego systemu e-doręczeń można dojść do wniosku, że operator wyznaczony obecnie, Poczta Polska nie podołała zadaniu. Za fiasko wdrożenia e-doręczeń w grudniu 2023 r. w dużej mierze odpowiada właśnie Poczta Polska, która nie przygotowała systemu teleinformatycznego w odpowiedni sposób; techniczne aspekty problemów zostaną wskazane w dalszej części uwag. Komercjalizacja usługi e-doręczeń, dla podmiotów, które produkują systemy klasy EZD (a stosowanie e-doręczeń ma być docelowo powiązane z obowiązkowym wdrażaniem systemów klasy EDZ) pozwoli na łatwiejszą integrację środowiska EDZ i e-doręczeń, a poza tym będzie gwarancją lepszej jakości technicznej rozwiązania. Ponadto, można odnieść wrażenie, że cały system e-doręczeń w zakresie usługi PURDE ma służyć jedynie poprawie kondycji finansowej, tej spółki Skarbu Państwa. Dla przejrzystości wskazuję, że usługa PUH powinna dalej pozostawać w gestii operatora wyznaczonego.

Pośrednio, z poprzednią uwagą związany jest temat opłat za usługę PURDE. Stoimy na stanowisku, że opłaty te są rażąco wygórowane. Nie ma żadnego logicznego uzasadnienia, dla tak wysokich cen usług świadczonych za pośrednictwem systemów teleinformatycznych. Z całą pewnością koszt, jaki ponosi operator za jedną przesyłkę nie przekracza kilku groszy, stąd też niezrozumiała jest cena za tą usługę na poziomie 6,52 zł brutto. Ogromny sprzeciw środowiska samorządowego wywołują tak wysokie opłaty. Uważamy, że owszem usługa powinna być płatna, ponieważ ponoszone są koszty techniczne przez operatora (serwery, system, obsługa informatyczna), jednak powinna być opłacana w rzetelnie skalkulowanym abonamencie, a nie jako bardzo wysoka wręcz horrendalna cena za jedną przesyłkę.

Wnosimy także o konieczność ustalenia cen za usługi PURDE i PUH nie w ramach cennika zatwierdzonego w porozumieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, a w trybie rozporządzenia do ustawy o doręczeniach elektronicznych. W ten sposób publicznie znane będą powody, dla których operator wyznaczony podnosi opłaty (tak jak to miało miejsce w roku obecnym, gdzie opłaty wzrosły o 20%), a także strona samorządowa uczestniczyła będzie w opiniowaniu projektu zmian w ramach KWRiST.

Proponujemy także, aby system e-doręczeń został rozszerzony o autouzupełnialne formularze i katalog sprawy (podobnie jak ma to miejsce w ePUAP). Jedynie kompletny system e-doręczeń i e-usług wraz z katalogami spraw i usług, zapewni pełną cyfryzację administracji publicznej. Pamiętać należy, że e-doręczenia są jedynie systemem do wysyłki dokumentów, stąd też stoimy na stanowisku, że na cały system należy spojrzeć szerzej.

W tym momencie sygnalizujemy także, że aby usługa e-doręczeń była w pełni dostępna dla obywatela i spełniała swoje założenia (dostęp o każdym czasie, z każdego miejsca na Ziemi i kontakt z organami) należy udostępnić ją w aplikacji mobilnej na smartfony mObywatel.

Pobocznie zauważamy, że pełne wdrożenie systemu e-doręczeń wymaga połączenia z systemem klasy EDZ. Nie wszystkie urzędy, szczególnie w mniejszych gminach i powiatach posiadają taki system, stąd należy uruchomić program doposażenia w komputery i inny sprzęt informatyczny, w ramach środków KPO, o co wnosiliśmy w styczniu br.

Doprecyzowania wymaga, także instrukcja kancelaryjna obiegu dokumentów, a w szczególności kwestie dotyczące archiwizacji dokumentów elektronicznych, a także archiwizacji całych teczek spraw, w sytuacji gdy jedna strona postępowania korzysta z tradycyjnego sposobu doręczenia (na papierze) a druga z doręczeń elektronicznych. W tej materii pojawiają się liczne wątpliwości i pytania od samorządów.

W ramach dużej nowelizacji należy rozwiązać również kwestię związaną z wyszukiwaniem podmiotów w BAE. Najłatwiejsze wyszukiwanie osób fizycznych w BAE odbywa się poprzez wpisanie numeru PESEL. Niestety, urzędy nie zawsze dysponują numerem PESEL klienta, dlatego proponujemy zmianę w Kodeksie postępowania administracyjnego poprzez dodanie do elementów podań i wniosków obowiązkowo wskazywania numeru PESEL.

Nawiązując do wcześniej wspomnianych problemów technicznych podkreślamy konieczność naprawy w następujących obszarach:

- uproszczenie formularza wniosku o nadanie adresu do doręczeń elektronicznych,
- poprawa działania wyszukiwarki adresu do doręczeń elektronicznych, która jest podstawowym komponentem systemu, wzbogacenie przeglądarki o komponent AI pomagający znaleźć klientowi wyszukiwany podmiot,
- rozwiązanie problemu możliwości wyszukania dwóch osób o tych samych imionach i nazwiskach zamieszkujących pod jednym adresem np. teściowa – synowa; w tym zakresie rekomendujemy dodanie do BAE numerów PESEL i ich obowiązkowych wskazaniach w kontakcie z urzędem,
- ulepszenie wyszukiwarki adresów do doręczeń elektronicznych, tak aby ta podpowiadała do kogo obywatel może wysłać pismo np. w sytuacji gdy błędnie wpisze adres siedziby – każdy wydział ma inny adres lub gdy podmiot szuka wójta gminy i nie znajduje takiego ADE natomiast adres samej gminy widnieje w rejestrze – wykorzystanie w tym zakresie narzędzi AI,
- integracja systemu e-doręczeń z bazą PESEL, tak aby ten informował o śmierci adresata, obecnie pomimo śmierci adresata, przesyłkę należy wysłać w sposób tradycyjny, bo baza, nie wskazuje informacji o śmierci osoby fizycznej,
- obecnie baza nie umożliwia także masowego przeszukiwania, pod kątem tego, która osoba fizyczna posiada założony adres do doręczeń elektronicznych - ustalenie, czy dany klient posiada ADE, jest kluczowe dla samorządów na gruncie nowych obowiązków i będzie miało znaczące znaczenie w przypadku wysyłania decyzji o wymiarze podatku,
- doprecyzowanie procedury przekazywania pomiędzy podmiotami publicznymi przesyłek według właściwości, co i w jakiej formie organ powinien przekazać,
- zwiększenie pojemności skrzynek dla podmiotów publicznych,
- zwiększenie limitu maksymalnej wielkości załączników przesyłanych za pomocą systemu e-doręczenia,
- dodanie funkcjonalności dotyczącej możliwości pobrania dowodu poszukiwania przez pracownika adresata w ADE,
- doprecyzowania kwestii w zakresie podpisywania załączników dołączonych do przesyłek PURDE i PUH – system powinien nie przepuszczać załączników, które są niepodpisane.

W ramach szeroko pojętej cyfryzacji i informatyzacji, urzędy już w chwili obecnej korzystają z rozwiązań teleinformatycznych do komunikacji ze swoimi klientami. Przykładami takich systemów są: system teleinformatyczny Syriusz wykorzystywany przez Powiatowe Urzędy Pracy do wysyłki korespondencji skierowanej do osób bezrobotnych, System Obsługi Wsparcia Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych czy mający powstać w niedalekiej przyszłości system do obsługi procesu budowlanego

(w ramach cyfryzacji tego procesu). W związku z powszechnym wykorzystywaniem wyżej wymienionych systemów teleinformatycznych, pojawiają się wątpliwości – czy skuteczne będzie doręczanie pism za ich pomocą, w przypadku gdy klient będzie poza kontem w takim systemie posiadał adres do doręczeń elektronicznych?

Oczywiście, w razie nowelizacji przepisów stosowana nowelizacja i przegląd musi odbyć się zarówno na gruncie Kodeksu Postępowania Administracyjnego jak i na gruncie ustaw szczególnych np. ustawy prawo budowlane.

Zwracamy również, uwagę, że z systemu ePUAP, należy usunąć możliwość żądania odpowiedzi przez nadawcę, w formie tradycyjnej korespondencji na adres zamieszkania/adres do korespondencji, gdyż powoduje to niepotrzebne zamieszanie. Należy przyjmować, że skoro nadawca potrafi wysłać wiadomość za pośrednictwem ePUAP to też potrafi ją za pośrednictwem tego systemu odebrać.

Docelowo należy również stworzyć obok bazy adresów elektronicznych, bazę adresów zamieszkania/adresów do korespondencji osób, które nie posiadają adresu do doręczeń elektronicznych, natomiast w bazie widoczny jest ich adres zamieszkania. Takie działanie z całą pewnością wpłynie na usprawnienie wysyłki korespondencji zarówno do mieszkańców – jak i klientów urzędu. Szansę na realizację tego zadania upatrujemy, w integracji bazy adresów do doręczeń elektronicznych z systemem Centralny Rejestr Wyborców, w którym już obecnie zgromadzone są adresy zamieszkania obywateli.

Przytoczone przez nas problemy, z całą pewnością stanowią wierzchołek, tego z czym mogą mierzyć się zobowiązani do założenia adresów do doręczeń elektronicznych, ich obsługi i bieżącej komunikacji za ich pomocą.

Zastrzegamy przy tym, że powszechne wdrożenie e-doręczeń 1 stycznia 2025 r. z całą pewnością ujawni kolejne problemy, z jakimi będą zmagali się samorządy stąd zastrzegamy sobie prawo ich dalszego zgłaszania.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka